

HƏYAT VƏ YARADICILIĞININ ƏSAS TARİXLƏRİ

Nailə Məmmədli qızı Vəlixanlı 25 dekabr 1940-cı ildə Bakı şəhərində Azərbaycanın tanınmış mədəniyyət xadimi, xalq artisti Məmmədli Vəlixanlının ailəsində anadan olmuşdur.

1948-1958	Bakı şəhəri 132 saylı orta məktəbdə oxumuşdur.
1958	Azərbaycan Dövlət Universitetinin (BDU) Şərqşünaslıq fakültəsinin ərəb şöbəsinə daxil olmuşdur.
1963	Ali təhsilini fərqlənmə diplomu ilə başa vurub təyinatla Azərbaycan EA-nın Şərqşünaslıq İnstitutunun Ərəb ölkələri tarixi şöbəsində baş laborant vəzifəsində əmək fəaliyyətinə başlamışdır.
1964-1967	Tarix elmlər doktoru Ziya Bünyadovun rəhbərliyi ilə "IX-XII əsr ərəb coğrafiyaşünas-səyyahları Azərbaycan haqqında" mövzusunda namizədlik dissertasiyası üzərində işləmişdir.
1966	Namizədlik dissertasiyası müdafiəyə buraxılmışdır.
1967	Namizədlik dissertasiyasını vaxtından əvvəl başa çatdırdığı üçün Şərqşünaslıq İnstitutunun Orta əsrlər tarixi şöbəsinə kiçik elmi işçi vəzifəsinə qəbul edilmişdir; ADU-nun Elmi Əsərlərində ilk elmi məqaləsi çıxmışdır.
1968	Azərbaycan EA Tarix İnstitutunun Müdafiə Şurasında "IX-XII əsr ərəb coğrafiyaşünas-səyyahları Azərbaycan haqqında" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müvəffəqiyyətlə müdafiə etmişdir; Tarix elmləri namizədi alimlik dərəcəsi SSRİ AAK tərəfindən təsdiq edilmişdir.
1970	"Rəşadətli əməyə görə" medalına layiq görüldü
1970-2005	Pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuş, Azərbaycan (Bakı) Dövlət Universitetində, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunda, Xəzər, Ziya,

	Azərbaycan Universitetlərində "Ərəb ölkələri tarixi", "İslam tarixi", "Ümumi tarix", "Azərbaycan tarixi", "Asiya və Afrika ölkələri tarixi", "Dünya dinləri", "Azərbaycan tarixinin mənbəşünaslığı və tarixşünaslığı" və digər fənləri, eləcə də ixtisas üzrə kurs və seminarı tədris etmişdir.
1974	"IX-XII əsr ərəb coğrafiyaşünas-səyyahları Azərbaycan haqqında" kitabı işıq üzü görmüşdür.
1976	Şərqşünaslıq İnstitutunda baş elmi işçi vəzifəsində çalışmışdır.
1976-1987	Azərbaycan Sovet Ensiklopediyasının sifarişilə orta əsrlər Azərbaycan və Xilafət tarixinə dair yüzdən artıq məqalə yazmışdır.
1981-ci ildən	"AMEA Xəbərləri (tarix, fəlsəfə, hüquq seriyası)" jurnalında məsul katib, baş redaktor kimi fəaliyyət göstərmiş, yüksək səviyyəli məqalələrin hazırlanmasında yaxından iştirak etmişdir.
1986	"İbn Xordadbeh. Yollar və məmləkətlər" kitabı çap olunmuşdur.
1989	Şərqşünaslıq İnstitutunda aparıcı elmi işçi vəzifəsində çalışmışdır.
1992	Çoxcildlik Azərbaycan tarixinin 2-ci cildi üzərində apardığı işlə əlaqədar EA Tarix İnstitutunun Orta əsrlər Azərbaycan tarixi şöbəsinin aparıcı elmi işçisi vəzifəsinə keçmişdir; Ankarada keçirilən "Uluqbəy və çevrəsi" uluslararası simpoziumunda "Uluqbəyin çağdaşı Bədrəddin əl-Ayni və onun Azərbaycan tarixinin tarixşünaslığında yeri" məruzəsi ilə çıxış etmişdir.
1993	"Ərəb xilafəti və Azərbaycan" kitabı işıq üzü görüb.
1994	Tarix elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün elmi işlərinin məcmusuna görə "Ərəb xilafəti və Azərbaycan (İbn Xordadbehin və ərəb coğrafi ədəbiyyatının digər nümayəndə-

	lərinin əsərləri üzrə))” mövzusunda doktorluq dissertasiyasının elmi məruzə şəklində müdafiə etmişdir.
1996-2001-ci illər	Azərbaycan Universitetində professor vəzifəsində çalışmışdır.
1998	AMEA Azərbaycan Tarixi Muzeyinin direktoru təyin olub.
2001	“Naxçıvan ensiklopediyası” Elmi-Redaksiya Şurasının üzvü seçilmişdir; AMEA-nın müxbir üzvü seçilmişdir; YUNESKO üzrə Azərbaycan Milli Komissiyasının sifarişi ilə “Azərbaycan Tarixi Muzeyi” multimedia CD-nin layihəsinin rəhbəri olmuş, mətnini tərtib etmişdir; Azərbaycan tarix elminin inkişafındakı xidmətlərinə görə və anadan olmasının 60 illiyi ilə əlaqədar Azərbaycan EA-nın Fəxri Fərmanı ilə təltif edilmişdir.
2005	“Naxçıvan-ərəblərdən monqollaradək (VII-XII əsrlər)” kitabı çapdan çıxmışdır.
2006-cı il 7 noyabr	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Heraldika şurasının üzvü seçilmişdir.
2007-ci il aprel ayı	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü və vitse prezidenti seçilmişdir.
2009	AMEA-nın nəzdində yaradılmış Adlar və Soyadlar üzrə Xüsusi Komissiyasının üzvü seçilmişdir; “Beynəlxalq muğam simpoziumu”nun təşkilinə həmsədrlik etmişdir.
2010	"Şöhrət" ordeni almışdır.
2010-cu il 8 fevral	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının elm, mədəniyyət və ədəbiyyat üzrə Dövlət Mükafatları komissiyasının üzvü seçilmişdir.

2010-cu il 19 fevral	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun Himayədarlar Şurasının üzvü seçilmişdir.
2011	Ailə, Qadın, Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən “Lider Qadın” mükafatına layiq görülmüşdür; “Muzeylərin müasir durumu və inkişaf perspektivləri” beynəlxalq elmi konfransının təşkilatçısı və sədri olmuşdur.
2015	Əməkdar elmi xadimi adına layiq görülüb; "Naxçıvanın VII-XII əsrlər dövrü tarixdə və tarixşünaslıqda" adlı kitabı çapdan çıxıb. Naxçıvanın tarixinə həsr olunmuş yeni nəşrdə muxtar respublikanın 6 əsrdən çox müddətdə tarixi araşdırılır.
2017	“Azərbaycan VII-XII əsrlərdə: tarix, mənbələr, şərhlər” kitabı çapdan çıxıb.
2018-ci il 18 may	İCOM Azərbaycan Milli Komitəsi tərəfindən Akademik Nailə Vəlixanlı komitənin fəaliyyətində göstərdiyi xidmətlərə görə "Fəxri üzv" nominasiyası üzrə diplomla təltif olunub.
2018-ci il 25 noyabr	İpək yolu Beynəlxalq Muzeylər Alyansının (İBMA) vitse-prezidenti seçilmişdir; Azərbaycanın və Yaxın Şərqi erkən orta əsrlər tarixinin mənbəşünaslıq, regionun sosial-iqtisadi, siyasi-mədəni problemlərinin və tarixi coğrafiyasının tədqiqi, təhlili və təbliğinə görə Akademik Nailə Vəlixanlı AMEA-nın Abbasqulu ağa Bakıxanov adına mükafatına layiq görülüb.
2019	065 №-li əmr ilə Azərbaycan Respublikası DTX-nin sədri, general-polkovnik Mədət Quliyevin imzası ilə verilən vəsiqədə akademik Nailə Vəlixanlı "Azərbaycan Respublikası dövlət təhlükəsizliyi və xarici kəşfiyyat orqanlarının 100 illiyi (1919–2019)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif edilib; MDB-ə Üzv Dövlətlərin Humanitar Əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Fondunun

	Mükafatlandırma Şurası tərəfindən Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin direktoru, akademik Nailə Vəlixanlı 2019-cu il üçün "Birliyin Ulduzları" Dövlətlərarası Mükafatının laureatı adına layiq görülüb. MDB ölkələri tərəfindən Nailə xanımın yaradıcı əməyinə və humanitar sahədəki uğurlarına verilən yüksək qiymətləndirmədən xəbər verir. "Birliyin Ulduzları" Dövlətlərarası Mükafatı diplomdan, Mükafat laureatının fəxri nişanından və ona verilən sertifikatdan ibarətdir.
2019-cu il 27 may	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2019-cu il 27 may tarixli 1205 nömrəli Sərəncamına əsasən AMEA Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin direktoru, akademik Nailə Vəlixanlı "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi (1918–2018)" yubiley medalı ilə təltif olunub. Yubiley medalı və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin imzası ilə verilən yubiley medalının vəsiqəsi (№ I-828) AMEA Rəyasət Heyətinin 17.07.2019-cu il tarixli iclasında akademik Nailə Vəlixanlıya təqdim edilib.
2019-cu il 23 sentyabr	Türkiyənin Ankara şəhərində fəaliyyət göstərən Türk Dünyası Araşdırmaları Beynəlxalq Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü (akademik) seçilib və beynəlxalq "Qızıl Ulduz" medalı ilə təltif edilib.
2019-cu il 17 oktyabr	ICOM Azərbaycan Milli Komitəsinin Rəyasət Heyətinə üzv seçilib.
2019-cu il 6 dekabr	Azərbaycan Respublikası Təhsil nazirinin 6 dekabr 2019-cu il tarixli K-1825 nömrəli əmri ilə "Bakı Dövlət Universitetinin 100 illiyi (1919–2019)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif edilib.
2020-ci il 30 dekabr	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycan Respublikasında elmin inkişafında böyük xidmətlərinə görə "Şərəf" ordeni ilə təltif edilib.
2021-ci il 5 yanvar	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasında 2021-ci ilin "Nizami Gəncəvi ili" elan edilməsi

	haqqında 5 yanvar 2021-ci il tarixli Sərəncamı ilə əlaqədar dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvi irsinin tədqiqi və təbliği sahəsində elmi fəaliyyətinə görə Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin baş direktoru, akademik Nailə Vəlixanlı Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fəxri Fərmanı ilə təltif olunub.
2021-ci il 8 yanvar	Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin baş direktoru vəzifəsinə seçilib.
2024-cü il 2 fevral	Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2 fevral 2024-cü il tarixli Sərəncamı ilə "Heydər Əliyevin 100 illiyi (1923–2023)" yubiley medalı ilə təltif edilmişdir.